

ראיון מיוחד עם אברהם ריין

שלם קטן, צעירי אגודת ישראל, על בית ישן ורועע ברחוב אחד העם, תל אביב, שני בחורים רומים, חיוורים, לבושי שחורים. "איפה מר ריין?" מר ריין יושב באחד החדרים הפנימיים, ליד שולחן כתיבה משוטט, מתחיל למפתקיר של ישראל. זה האיש שכתב למשרתת ישראל: "... הח' לטנו על הקמת הגנה עצמית של הנוער החרוני העובד, ובמיוחד יוצאי צה"ל וארי גוני ההגנה..."

לחיצת ידיים, חיוך. ריין מוכן לדבר. תיכף יסתבר גם מדוע.

— מר ריין, קיימת משטרה במדינת ישראל. תפקידה להבטיח את שלום כל אזרחיה ולהגן עליהם. מדוע אינכם סומים כיס עליה, אלא דווקא דורשים להקים אירגון הגנה משלכם?

העיניים החומות מבריקות: "הסיבה פשוטה מאד — היות ואנחנו רואים שהמשיטה נוסה יותר לצד השני, ודבר שני: אנחנו רוצים שאנשי הממשלה יבינו, מי

אצ"ל ארגון

פניה זו, כמה רציני המצב. אנחנו רוצים להראות לכל הציבור מה ההרגשה שלנו. אנדי לך, אנחנו מרגישים את עצמנו כאילו אנו חיים בחוץ לארץ, בין הגויים. תמיד בסכנת התפללויות. גם שם היו נוהגים לפנות למשטרה, וכשזה לא עזר — הקימו הגנה עצמית, שתגן עליהם מהפּרָצִים.

— מר ריין, האם כך אתם מרגישים באמת, או שהדברים אלה נאמרים לשם ה"מליצה"?

הוקן החוסם אפור עולה ויורד בתקיפות. בקצב ההכחשה: "לא, לא, זאת לא מליצה. זה דבר רציני מאד. חשבנו על זה הרבה. מוזכרות התנועה התכנסה והחליטה בעניין זה."

— כלום הסכימו, ישר, שיש צורך באירגון הגנה פרטי?

בתחילה היו כאלה שהציעו לפרסם כרוז, אבל החלטנו שבכרוז לא נשיג אותה מטרה."

★ ★ ★ מחתרת? חנייה?

— מר ריין, אתה זוכר את המחתרת הספרדית, שגם היא הודיעה שהיא מתכוננת להיאבק וללחום — ובטוח לא יצא מה כלום?

"כן, בחדאי. אבל אנחנו לא מתכוננים להקים מחתרת. אנחנו רוצים אירגון גלוי, חוקי. אתן לך דוגמה: האדמור מסיאטמור פנה למשרתת ניו יורק, שתרשה ליהודים בחיליאמסבורג להקים אירגון הגנה. קרו יותר מדי מקרים של התנפלויות — לא מסעמים דתיים חלילה, אבל התנפלות על יהודים ברחוב, מקרים של אונס נשים, אמילו רציחות. או המשטרה הרשתה לו להקים שם אירגון הגנה עצמי."

— סליחה, מר ריין, לא גזרה התכוננותי. שאלתי אם האזרחה שלכם לא תיגמר בלא כלום, כמו זו של המחתרת הספרדית. "לא, לא, אצלנו זה ממש רציני. אנחנו מתכוונים בכל הרצינות להקים את האירגון".

— נניח שהמשטרה תתעלם מדרישתכם. מה תעשו — עוד הפננה? הוא נטל מחד ומיכחול קטן שהיו מוגי חים לפניו, ומביבובים מהירים החל מחד את קצה המיכחול. "אני מקחה שהמשטרה לא תתעלם..."

— ובכל זאת — מה תעשו אם לא תקבלו אישור? תקימו מחתרת? עוד סיבוך של המחודה. "מחותר זה כבר עניין אחר לגמרי. גם גדולי התורה — מסופקני אם יסכימו להקמת מחתרת. אבל למה לנו לדבר על דבר שעוד לא בטוח?"

— מה כן בטוח? "הוא יש לנו בירושלים בלבד 600 חברים יוצאי-צבא. בארץ כולה — כ-2500 חברים יוצאי-צבא."

חישבו מהיר: מר גדול בירושלים, ויותר גדול בכל הארץ. בחורים ששרחו במיסגרת

מנהיג צעירי אגודת ישראל

במקום מרכזי, שאפשר יהיה לשלוח אותה למקומות תורפה, תוך כדי מערכה."

— ממש אנף מודיעין, עם מרגלים ב מחנה האויב.

חיוך רחב. "כן, כבר היום יש לנו מודיעים. בכל מקום יש לנו."

— גם בתוך הליגה למניעת כפייה הודיתית? "כן."

— אחד הפעילים המרכזיים שם, היושב במועצותיהם?

"כן."

— ומה יהיה הנשק של הצבא הזה? מקלות, אבנים, רובים?

"לא, שום דבר כזה. הרי אסור להשתמש בכל אלה בשבת. הנשק העיקרי שלנו יהיה השיכנוע. ניח שאתה בא להתנפל עלי. אסביר לך, אשאל אותך למה אתה בא להכות אותי בתוך ביתי."

— את זאת אתם יכולים לעשות גם

חדש:

צבאי לאלוהים

עכשיו, בלי אירגון הגנה. "אלא מה, עד עכשיו זה נעשה בצורה בלגנית. נכניס סדר. את הקהל שלנו נעמיד בצד. דגא לא רק שהחילונים לא יתפרצו אלינו — אלא שגם הקהל שלנו לא יתפרץ אליהם."

★★★ השפעה רוחנית

— מר ריין, יש גוף הנקרא חילי-השלום. מדוע לא תקימו אתם חיל כזה, להסביר ולשכנע, במקום אירגון הגנה?

"אגיד לך, זה קשור בטבעו של העם היהודי. כשהיינו בגלות, למשל, הנוצרים רצו תמיד להתחכח איתנו. השתדלו לא להתחכח. למה? ידעו ככה: אם יצאנו אותנו, — אוי ואבוי לנו. אם נצטח — גם כן אוי ואבוי לנו. כי אם הדעות שלך נוגדות את הדת — קשה להתחכח. מה שאתה אומר — זה דוקר אותי בלב. אתה אומר לי: תוכיח שיש אלוהים בשמים. איך אוכיח?"

— אם כן, אין מוצא פרט לאלימות?

"אגיד לך, בתור יהודי מאמין פשוט: הקדוש-ברוך הוא ישלח רוח ממרום וכולם יראו שהדרך שהלכו בה מוטעית..."

— וביתנים מקימים אירגון צבאי... "זה משהו אחר. זה, כמו שאמרתי, חובת השעה. עניין של קיום. שנוכל לעבור ברחוב בלי שאבן תעוף לראש. שנוכל לישון בביתנו בלי שחוד מפני פוגרום."

— שמעת בוודאי על גאנדי, ועל תורת א"ה האלימות שלו.

"כן, בוודאי. וגם מטרת האירגון שלנו היא השפעה רוחנית על אלה שכביכול יילחמו בו בנש. עד עכשיו משהו, זה יהיה רק למטרת הגנה עצמית."

— אבל זה בכל זאת אירגון. זאת תהיה התנוונות פעילה, שפירושה גם להכות. חיוך בוקע שוב מתוך הזקן: "אני רוצה להגיד לך, קיימת גם הדת הנוצרית, האומרת שאם נותנים לך סטירה — תציג את הלחי השנייה, לעוד סטירה. ביהדות אין דבר כזה. אצלנו כתוב: אין גוררים גידרה לצבור, אלא אם רוב הציבור יכול לעמוד בה. איפה הבחור שלנו שיסכים להציג את הלחי הי שניה, לקבל עוד סטירה? וחיוך מזה, ברור לגמרי: אם לא נעמיד עכשיו כוח — לא נבהיר לעם כולו כמה רציני המצב."

— ומה תעשו אחרי שתעמיד את הציבור על חומרת המצב, אחרי שכבר יהיה לכם אירגון פעיל, מאומן, מחולק לפלוגות ו גודים? האם תשמשו בהם כפלוגות מחץ לכפייה דתית — מין פלמיית להיחמה ב מיסיון, או להבטחת כשרות, למשל?

"לא, אינני חושב כך. במידה שהשליטה תהיה בידינו — לא נצצל את הכוח הזה לפעולות מחץ. נשתמש בו רק נגד פורעים."

זאת. שורת הדין אומרת: מה זה נוגע לכם? האם אנחנו מבקשים רשות לבוא ו להכריח אתכם לשמור שבת במרחביה או בשער הגולן? אל תעברו בשכונה שלנו בשבת — ולא יהיה שום דבר!"

— כלומר: אתם דורשים מהחילונים להראות סובלנות, ולהימנע מזכותם לנסוע בשבת. מדוע לא תראו אתם סובלנות, ולא תפריעו להם לנסוע בשבת? הרי אם יש חסא בכך — זה חסאם הם.

"קודם כל, כתוב ישראל-ערבים-יהודה. אנחנו כולנו בני אברהם, יצחק ויעקב. מה שהם חוטאים — פוגע גם בך. חוץ מזה: נניח שאני רואה מישהו ברחוב רוצח מישהו אחר, חותך אותו בסכין. איך אני יכול לא להגיב, לא לעצור בעדו? חילול שבת — זה כמו שחוחכים אותו בסכין. איך אני יכול לא להגיב? כשאתה, החופשי, רואה שאני שומר שבת — זה מפריע לך? לא! אבל כשאני רואה שמחללים שבת — הצעקה פורצת מתוכי ואני לא יכול לשתוק."

— מר ריין, האם תעמד להצטרף לאירגון שלכם?

"תנועת החרות, למשל."

— זה כבר דבר רציני. על סמך מה אתה אומר זאת?

"זאת אומרת לא כל תנועת החרות. זה ככה. ביום שלישי פירסמנו את תוכן הפניה שלנו למשטרה. ביום רביעי צילצל אלי הקורספונדנט של חרות בירושלים, ואמר שלפי דעתו גם בחרות יש הרבה שירצו להצטרף למחתרת הזאת."

— מחתרת? "סליחה, אירגון."

★★★ חותכים בסכין

— מר ריין, אני חייב לומר לך שפנייתכם למשטרה הפתיעה חוגים רחבים מאד. כי הם סבורים, שהמשטרה דווקא נוסה לצידו כט. שכל דרישתכם דומה ליגד הרק ל אינו ומתלונן על ילד אחר: אבא, בוא תכה אותו, הוא החזיר לי מכות."

הירהרו קל. "תמיד הצד הנפגע רואה את עצמו מקופח. ובמה שקרה בירושלים בשבתות — אנחנו בלי ספק הנפגעים."

— איך זה? הלא החרדים הם שהתחילו בזריקת אבנים?

"קודם כל, לא החרדים זרקו אבנים. אלה שצועקים שאבס! לא שאבס! לא זורקים אבנים. כמו שאסור לנסוע בשבת, אסור לרוק אבן בשבת. זה אולי לא אותו איסור — אבל זה אסור. כי זה מוקצה. אסור לשתא אבן. הילדים הם שזורקים, אין לנו שליטה עליהם. באה המשטרה ועוצרת את ה מבוגרים, ומכה אותם. זה לא מוכיח עמדה עוינת?"

— אבל בכל זאת תסכים, שלא ייתכן טחם להפריע לתנועה של אנשים חופשיים.

"רגע אחד. הנה גרים אנשים 150 שנה במקום אחד. עושים להם פרובוקציה ו נוסעים בשבת. או אלה צועקים שאבס! שאבס! מה יש? אבל הולכים ונותנים רשיון למפגינים מהקיבוצים להיכנס לשכונה הי

במפה שעל הקיר, אשר חוטאים צבועניים ופתקים מציינים על גבה את סניפי צעירי אגודת ישראל, משהו לחדר הרעוע אורה של מטה צבאי. ריין מבהיר: "זה תלוי לפי ידידותי שמקבלים. אם מקבלים ידיעות בשבטות הולך להיות פרעות — אז כבר מיום ששי נציב מישמרות. נכון גם רורבה בשבתות?"

המפה שעל הקיר, אשר חוטאים צבועניים ופתקים מציינים על גבה את סניפי צעירי אגודת ישראל, משהו לחדר הרעוע אורה של מטה צבאי. ריין מבהיר: "זה תלוי לפי ידידותי שמקבלים. אם מקבלים ידיעות בשבטות הולך להיות פרעות — אז כבר מיום ששי נציב מישמרות. נכון גם רורבה בשבתות?"

11